

Som forberedelse til debatten her i dag har Indenrigsministeriet indhentet en udtalelse fra Justitsministeriet om spørgsmålet, og Justitsministeriet finder, at det kan give anledning til betydelig tvivl, om det er foreneligt med grundlovens § 29 at gennemføre den foreslåede yderligere udvidelse af den kreds af mennesker, der på trods af udlandsophold anses for at have fast bopæl her i landet og dermed valget til Folketinget.

Justitsministeriet mener dog, at mest taler for, at en sådan mindre udvidelse godt kan rummes inden for grundloven. Jeg vil meget gerne sende udvalget til det videre arbejde et eksemplar af Justitsministeriets udtalelse.

Men så til det konkrete i lovforslaget. På baggrund af Justitsministeriets udtalelse vil vi i regeringen ikke på forhånd stille os afvisende over for tanken om, at der på valgområdet måske kunne være en vis rimelighed i under visse betingelser at sidestille ugifte samboende med gifte samboende og uregistrerede samboende med registrerede samboende.

Jeg synes blot, at vi skal lade være med at gøre os illusioner om, at det er en meget let øvelse, dette her. For der er en lang række spørgsmål, vi bliver nødt til at kunne svare langt mere præcist på, end vi kan i dag. Jeg nævner blot i flæng nogle eksempler: Hvilke krav skal der stilles til karakteren af samlivet? For det andet: Hvilke krav skal der stilles til varigheden af samlivet? Og for det tredje: Hvordan skal det dokumenteres, at de stillede krav så også er opfyldt?

Jeg vil også godt pege på, at vi vel alle sammen – eller mange af os – har en positiv holdning til, at det, som vi kalder for papirløse ægteskaber, skal sidestilles, men hvordan laver vi en egentlig sondring imellem papirløse ægteskaber og mennesker, der blot bor på den samme bopæl?

Når jeg godt har villet stille de her spørgsmål eller oprids, hvad det er for nogle problemstillinger, vi bliver nødt til at få afklaret, må det ikke tages som en afvisning. Det godt kan være, at vi kan finde nogle løsninger, men det er langt, langt mere kompliceret, end der bliver antydnet i lovforslaget.

Jeg vil også godt sige, at der jo er en god tradition for, at når det gælder valglovsændringer, går vi efter meget brede flertal, og derfor vil jeg være meget lyttende i forhold til den videre politiske proces og vil som sagt ikke afvise, at der kan findes løsninger på noget af det, men

det er helt afgørende, at vi får noget fastere grund under fødderne, før man går hen og siger ubetinget ja til det.

Jeg kan også godt give tilsagn om, at vi i Indenrigsministeriet meget gerne ved eksperter og på anden vis vil foretage udredninger af, hvor det er, de meget vanskelige afgrænsningsproblemer ligger på dette område.

Poul Erik Dyrland (S):

Når man studerer det forslag til ændring af valgreglerne og de bemærkninger, der medfølger forslaget, lyder det jo tilforladeligt, og vi har faktisk i den socialdemokratiske folketingsgruppe en vis sympati for forslaget. Det har vi, fordi – som også indenrigsministeren har været lidt inde på det – det at være papirløst samlevende jo er et anerkendt fænomen i det danske samfund og i den danske befolkning i dag.

Men det er jo også sådan, at som i så mange andre af livets forhold er det at være papirløst samlevende ikke uden problemer. Jeg tænker i den anledning ikke på de daglige skærmydsler. Nej, der er en række juridiske forhold, der gør sig gældende, eller som i hvert tilfælde er anderledes, end hvis man har papir på hinanden.

Den socialdemokratiske folketingsgruppe er af den opfattelse, at der er en række juridiske problemer i det her, der skal afdækkes og afklares. Der er praktiske problemer. Vil det foreslåede være til at administrere? Og hvordan skal vi opstille reglerne, som også indenrigsministeren jo var inde på det? Og endelig er der forholdet til grundlovens valgeregler, der skal belyses.

I Socialdemokratiet vil vi derfor gerne støtte indenrigsministerens forslag om at lade en embedsmandsgruppe kulegrave de problemer, der måtte være, og kan et sådant stykke arbejde ende med et forslag, der peger i retning af det, som Fremskridtspartiet her har foreslået, må vi se på det til den tid.

På den baggrund skal jeg meddele, at vi ikke på nuværende tidspunkt kan støtte forslaget.

Peter Hansen-Nord (V):

Da vores ordfører på lovforslag nr. L 73, hr. Jens Vibjerg, ikke kan være til stede, skal jeg kort på hans og partiet Venstres vegne udtrykke vores tilslutning til forslaget.

Jeg vil samtidig godt have lov at udtrykke forståelse for de mange spørgsmål, som denne lille ændring kan give anledning til. Jeg er også sikker på, at man i Kommunaludvalget kan fin-